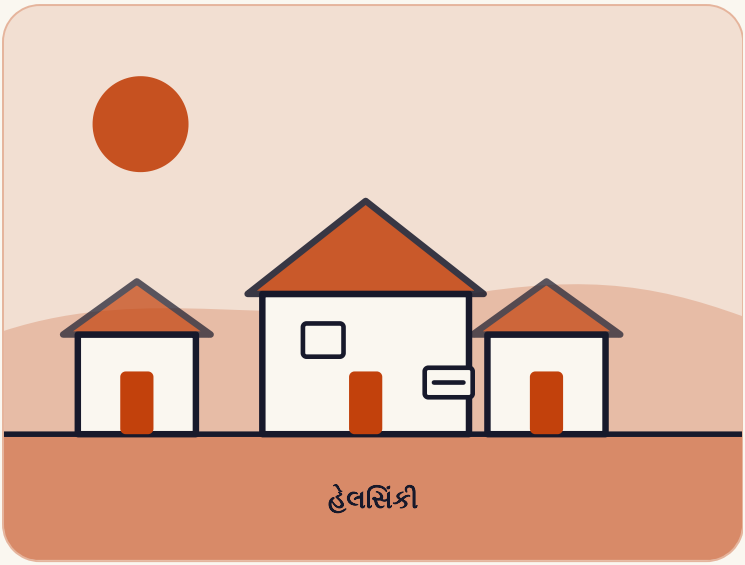

ફિનલૅન્ડ

જે દેશે પહેલાં ઘર આપ્યું

ફિનલૅન્ડે બેઘર લોકો પાસે પગથિયાં ચડાવીને ફ્લૅટ કમાવડાવવાનું બંધ કર્યું. તેણે પહેલાં ઘર આપ્યું.

ક્યાં હેલસિંકી

કોણ યુહા કાકિનેન અને ફિનલૅન્ડના એ આયોજકો જેમણે ‘પહેલાં ઘર’ કાર્યક્રમ બનાવ્યો

ક્યારે 2008 થી આજ સુધી

4 મિનિટનું વાંચન

પ્રકરણ પહેલું

વાર્તા

ઘણાં વર્ષો સુધી ફિનલૅન્ડ બેઘર લોકોને સીડીથી મદદ કરતું રહ્યું. પહેલાં તમે રેનબસેરામાં સૂતા. પછી તમે હૉસ્ટેલમાં જતા. જો તમે તમારું જીવન ગોઠવી લો, તો સૌથી ઉપર તમને એક ફ્લૅટ મળી શકતો.

પછી લોકોએ કંઈક નોંધ્યું. કુલ મળીને બેઘર લોકો ઘટી રહ્યા હતા. પણ લાંબા સમયથી બેઘર લોકોની સંખ્યા ઘટતી ન હતી. સીડી કામ કરતી ન હતી.

પહેલાં ઘર

તેથી સરકારે ચાર નિષ્ણાતો પાસે નવા વિચારો માગ્યા. તેઓ હતા એક સમાજશાસ્ત્રી, એક ડૉક્ટર, એક રાજકારણી અને એક ધર્મગુરુ. તેમના અહેવાલનું નામ હતું *Nimi Ovessa*. તેનો અર્થ છે “દરવાજા પર તમારું નામ”.

તેમનો વિચાર સીધો હતો. કોઈને પહેલાં ઘર આપો, કોઈ શરત વિના. બીજી મુશ્કેલીઓમાં મદદ પછી કરો. ઘર એ પાયો છે જે બાકી બધું સહેલું બનાવે છે.

> અમે નક્કી કર્યું કે અમે બેઘરપણાને સંભાળવાને બદલે ખતમ કરવા માગીએ છીએ.
>
> યુહા કાકિનેન, Christian Science Monitorમાં ટાંકેલું

2008
જે વર્ષે રાષ્ટ્રીય યોજના શરૂ થઈ

3,500
2008 થી 2015 સુધી બનેલાં નવાં ઘર

35%
2008 થી 2015 સુધી લાંબા સમયના બેઘરપણામાં ઘટાડો

આ વિચાર નવો ન હતો. એક અમેરિકન ડૉક્ટર, સેમ ત્સેમ્બેરિસ, તેને 1990ના દાયકામાં અજમાવી ચૂક્યા હતા. નવું એ હતું કે તે આખા દેશ માટે કરાયું. તેને ‘હાઉસિંગ ફર્સ્ટ’ એટલે ‘પહેલાં ઘર’ કહે છે.

દરવાજા પર નામ

ફિનલૅન્ડે મોટા ભાગનાં રેનબસેરા બંધ કર્યાં. તેણે જૂની હૉસ્ટેલોને ફ્લૅટમાં ફેરવી. દરેક વ્યક્તિએ ભાડાનો કરાર કર્યો અને ભાડું ચૂકવ્યું, જરૂર હોય તો સરકારી ભાડા-સહાય સાથે. સહાયક કર્મચારીઓ મદદ માટે નજીક જ રહેતા.

એક ભાડુઆત, તાતુ આઇનેસ્મા, 30ની આસપાસની ઉંમરના હતા. તેઓ ખુલ્લામાં સૂઈ ચૂક્યા હતા. તેઓ પોતાના ભાઈના સોફા પર રહી ચૂક્યા હતા. હવે હેલસિંકી પાસે તેમની પાસે પોતાનો ફ્લૅટ હતો. “આ એક મોટો ચમત્કાર છે,” તેમણે *Guardian*ને કહ્યું.

2015 સુધીમાં લગભગ 3,500 ઘર તૈયાર હતાં. હેલસિંકીમાં રસ્તા પર સૂવાનું લગભગ ખતમ થઈ ગયું છે. ફક્ત એક રેનબસેરો બાકી છે.

ફિનલૅન્ડે હજી બેઘરપણું ખતમ કર્યું નથી. સરકાર તેને 2027 સુધીમાં ખતમ કરવા માગે છે. બેઘર ગણાયેલા ઘણા લોકો મિત્રો કે પરિવાર પાસે રહે છે. પણ 2019 અને 2020માં અહેવાલોએ કહ્યું કે યુરોપિયન સંઘમાં ફિનલૅન્ડ એકલો દેશ હતો જ્યાં બેઘરપણું ઘટી રહ્યું હતું.

ક્યારે શું થયું

- **1987** ફિનલૅન્ડની એક સરકારી યોજના પહેલી વાર બેઘરપણું ખતમ કરવાને લક્ષ્ય બનાવે છે.
- **2008** રાષ્ટ્રીય ‘હાઉસિંગ ફર્સ્ટ’ કાર્યક્રમ શરૂ થાય છે.
- **2015** 3,500 નવાં ઘર બની ચૂક્યાં છે. લાંબા સમયનું બેઘરપણું 35% ઘટ્યું છે.
- **2027** બેઘરપણું ખતમ કરવાનું સરકારી લક્ષ્ય.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

તે સામાન્ય ક્રમ ઉલટાવી દે છે. મોટા ભાગની વ્યવસ્થાઓ લોકોને કહે છે કે ઘર મેળવતાં પહેલાં જીવન સુધારો. ફિનલૅન્ડે પહેલાં ઘર આપ્યું.

તે આખા દેશનો નિર્ણય હતો, જેને એક પછી એક સરકારે નિભાવ્યો. તે કોઈ એક વ્યક્તિનો પ્રોજેક્ટ ન હતો.

અમારો મત

ફિનલૅન્ડે ઘરને સુધારની શરૂઆત ગણ્યું, અંતે મળતું ઇનામ નહીં.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

1 સીડી પર સવાલ ઉઠાવો

ફિનલૅન્ડે લોકો પાસે પગથિયે પગથિયે ઘર કમાવડાવવાનું બંધ કર્યું.

આ અજમાવો: કામ કે ઘરમાં એવો એક નિયમ શોધો જે લોકોને પહેલાં પોતાને સાબિત કરાવે છે. પૂછો કે તે મદદ કરે છે કે નહીં.

2 પહેલાં એક સ્થિર આધાર આપો

ભાડુઆતોને પોતાનો કરાર અને પોતાનો દરવાજો મળ્યાં. તેનાથી બીજી સમસ્યાઓ પર કામ કરવું સહેલું બન્યું.

આ અજમાવો: કોઈને બદલાવા કહેતાં પહેલાં એક સ્થિર વસ્તુ આપો: સ્પષ્ટ યોજના, નક્કી સમય, કે શાંત જગ્યા.

3 સાચી વસ્તુ બનાવો

કાકિનેન કહે છે કે સાચાં ઘરો વિના અજમાયશી પ્રોજેક્ટોનો અર્થ ઓછો છે.

આ અજમાવો: કોઈ નવો પ્રોજેક્ટ શરૂ કરતાં પહેલાં તપાસો કે તમારી પાસે સાચાં સંસાધનો છે, ફક્ત વિચાર નહીં.

4

વર્ષો સુધી ટકી રહો

એક પછી એક સરકારે યોજના ચાલુ રાખી.

આ અજમાવો: એક લાંબું લક્ષ્ય પસંદ કરો. આગામી ત્રણ મહિનામાંથી દરેક મહિનાનું પહેલું પગલું લખો.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

જે દરવાજા પર તમારું નામ હોય, ત્યાંથી જ સુધારની શરૂઆત થાય છે.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

The Guardian
‘It’s a miracle’: Helsinki’s radical solution to homelessness (2019)

The Christian Science Monitor
Finland’s homeless crisis nearly solved. How? By giving homes to all who need. (2018)

RTÉ
How Finland solved its homelessness problem (2020)

CBC
London wants to eradicate homelessness. Here’s how Finland is doing it (2023)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: સ્રોતો મુખ્ય વાર્તા પર સહમત છે અને વિગતોમાં જુદા પડે છે. શીર્ષક કહે છે કે ફિનલૅન્ડે “પહેલાં ઘર આપ્યું”; તે એમ નથી કહેતું કે ફિનલૅન્ડે બેઘરપણું ખતમ કરી દીધું. ગણતરી: Christian Science Monitor (2018) લગભગ 7,000 બેઘર લોકો જણાવે છે, જેમાંથી આશરે 5,000 મિત્રો કે સગાંને ત્યાં અસ્થાયી રીતે રહેતા હતા, અને ત્રીસ વર્ષ પહેલાં લગભગ 18,000; RTÉ (2020) લગભગ 5,500 લાંબા સમયથી બેઘર લોકો જણાવે છે, મોટે ભાગે પરિવાર કે મિત્રોને ત્યાં રહેતા, અને એક દાયકામાં લગભગ 38%નો ઘટાડો; કાકિનેને CBC (2023)ને કહ્યું કે સંખ્યા લગભગ 3,000 હતી અને દસ વર્ષમાં અડધી થઈ ગઈ. ફિનલૅન્ડ મિત્રોને ત્યાં રહેનારને પણ બેઘર ગણે છે, તેથી આ આંકડા એવા દેશો સાથે સરખાવી શકાય નહીં જે એમ નથી કરતા, અને વાર્તા કોઈ કુલ સંખ્યા આપતી નથી. 2008 થી 2015 વચ્ચે લાંબા સમયના બેઘરપણામાં ઘટાડો 1,345 લોકો, એટલે કે

35% છે (Christian Science Monitor); Guardian “35%થી વધુ” કહે છે. મૂળ લક્ષ્ય 1,250 નવાં ઘર (Christian Science Monitor) અથવા 2,500 (Guardian) હતું; બંને કહે છે કે લગભગ 3,500 બન્યાં; વાર્તા કોઈ લક્ષ્ય આપતી નથી, ફક્ત 3,500. ખર્ચ: Guardian નવાં ઘર અને 300 વધારાના સહાયક કર્મચારીઓ માટે 250 મિલિયન યુરો જણાવે છે; Christian Science Monitor 3,500 ઘર માટે લગભગ 382 મિલિયન ડૉલર જણાવે છે; વાર્તા કોઈ ખર્ચ આપતી નથી. વ્યક્તિ દીઠ બચત: વર્ષે 15,000 યુરો (Guardian, CBC) અથવા 18,500 ડૉલર (Christian Science Monitor, 2011ના એક અભ્યાસને ટાંકીને); વાર્તા કોઈ બચત આપતી નથી. રુક્કિલા, હેલસિંકીનું તે એકમ જેનો ઉલ્લેખ Guardianમાં છે, નશો કે દારૂની પરવાનગી આપતું નથી, જ્યારે Christian Science Monitor કહે છે કે ત્યાં થોડા જ નિયમો છે; વાર્તા તેનું વર્ણન કરતી નથી. અવતરણ Christian Science Monitorનું છે. તાતુ આઇનેસ્માની ઉંમર Guardianએ 2019માં “આ ઉનાળે 32ના થશે” જણાવી; વાર્તા 30ની આસપાસ કહે છે. 2027નું લક્ષ્ય RTÉ અને CBCનું છે અને હજી પૂરું થયું નથી; પછીના સરકારી આંકડા તપાસાયા નથી. “યુરોપિયન સંઘમાં એકલો દેશ જ્યાં બેઘરપણું ઘટી રહ્યું છે” એ 2019 અને 2020ના અહેવાલોનો દાવો છે અને હવે જૂનો હોઈ શકે. કાર્યક્રમનો વિચાર નવો ન હતો: અમેરિકામાં ડૉ. સેમ ત્સેમ્બેરિસનું પાથવેઝ મૉડલ (Christian Science Monitor). “અમારો મત” વાળી લીટીઓ અમારું પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.